

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 554/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. CIMRÁK s. r. o., Štefánikova trieda 7, Nitra, IČO 36 868 876, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ing. Martin Cimrák, LL.M., proti postupu súdneho exekútora Mgr. Jána Makitu so sídlom exekútorského úradu v Bratislave a jeho exekučnému príkazu č. k. EX 220 EX 329/2019 z 15. júla 2021 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 22. septembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základného práva podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1, 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a exekučným príkazom Mgr. Jána Makitu, súdneho exekútora so sídlom exekútorského úradu v Bratislave (ďalej len „súdny exekútor“), a jeho exekučným príkazom č. k. EX 220 EX 329/2019 z 15. júla 2021 (ďalej len „rozhodnutie o nariadení pokuty“).

Sťažovateľ žiadal zrušenie rozhodnutia o nariadení pokuty a vrátenie veci súdnemu exekútorovi na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozhodnutím č. k. 26 C 59/2019 z 21. novembra 2017 (ďalej len „rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sťažovateľovi ako povinnému uložil povinnosť umožniť vstup a strpieť užívanie nehnuteľnosti žalobkyňou, ako aj

povinnosť odovzdať jej jednu sadu kľúčov od vchodu do rodinného domu až do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov – sťažovateľa/povinného a žalobkyne/oprávnenej.

3. Súdny exekútor vydal 15. januára 2020 upovedomenie o začatí exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia na nepeňažné plnenie (exekučný titul).

Sťažovateľ podal 26. februára 2020 návrh na zastavenie exekúcie vedenej na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „exekučný súd“) uznesením č. k. 63 Ek 1349/2019 z 24. apríla 2020 návrh sťažovateľa zamietol. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej exekučný súd rozhodol uznesením č. k. 63 Ek 1349/2019 z 25. novembra 2020 tak, že sťažnosť zamietol.

Neskôr sťažovateľ podal návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, ktorý okresný súd uznesením č. k. 21 C 38/2020 z 27. júla 2020 zamietol.

4. V predmetnom exekučnom konaní súdny exekútor ústavnou sťažnosťou napadnutým exekučným príkazom uložil povinnému – sťažovateľovi pokutu v sume 3 000 eur z dôvodu nesplnenia povinnosti vyplývajúcej z vykonateľného rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia. Uloženie pokuty súdny exekútor odôvodnil, poukazujúc na § 64 a § 192 ods. 1 Exekučného poriadku, tým, že oprávnená nesplnenie povinnosti zo strany povinného oznámila súdnemu exekútorovi do zápisnice a zároveň doložila do exekučného spisu videonahrávku ako dôkaz.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v prvom rade v ústavnej sťažnosti argumentoval: *«Podľa záznamov obsiahnutých v exekučnom spise z dôvodu neurčitosti exekučného titulu panoval medzi oprávnenou a povinným rozpor o definícii čo je „jedna sada kľúčov od rodinného domu“. Na základe osobnej obhliadky zo strany exekútora boli tieto kľúče zadefinované a oprávnenej odovzdané. Išlo pritom o tie isté kľúče, ktoré mala oprávnená k dispozícii v minulosti, nakoľko do nehnuteľnosti opakovane vstupovala a vynášala veci vo výlučnom vlastníctve povinného. Možno preto konštatovať, že od návrhu na začatie exekúcie do odovzdania sady kľúčov nedošlo k porušeniu exekučného titulu. Z tohto dôvodu mala byť exekúcia ukončená, čo sa však nestalo.»*

Sťažovateľ zároveň namieta, že súdny exekútor mu v rámci jednej listiny doručil exekučný príkaz na vykonanie exekúcie uskutočnením prác a výkonov, konkrétne splnením tzv. inej povinnosti podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku a zároveň rozhodnutie o pokute. V tejto súvislosti poukázal na to, že absentuje predchádzajúce upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom by o možnosti tohto spôsobu výkonu exekúcie bol vyrozumený. Sťažovateľ zároveň argumentoval, že pokiaľ aj súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie z 15. januára 2020, toto neobsahovalo informáciu o spôsobe vykonania exekúcie podľa § 192 ods. 1 (na základe ktorého bola uložená pokuta), ale podľa § 192 ods. 5 Exekučného poriadku.

6. Napokon sťažovateľ považuje odôvodnenie uloženia pokuty za nepreskúmateľné, pričom reagoval na obsah videa uvedením iných možných vysvetľujúcich okolností.

V závere sťažovateľ zhrnul: „Možno preto ustáliť, že vo vzťahu k zvolenému spôsobu výkonu exekúcie, t. j. formou ukladania pokút podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku, neboli splnené zákonom predpokladané náležitosti pre absenciu upovedomenia o začatí exekúcie formou ukladania pokút podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku a uvedené konanie súdneho exekútora preto nemá oporu v platných právnych predpisoch a má skôr znaky svojvôle a neopodstatnenosti.“

7. Porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy sťažovateľ odôvodnil nezákonnosťou rozhodnutia o jej uložení a tiež „v podstate likvidačnou výškou“ uloženej pokuty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení práv postupom súdneho exekútora, resp. tým, že v exekučnom konaní bola sťažovateľovi uložená pokuta nezákonným spôsobom, naviac zasahujúca aj do jeho vlastníckeho práva nad bežnú mieru.

9. Ústavný súd hneď v úvode poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (obdobne pozri sp. zn. IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 166/2021)].

10. Sťažovateľ sa domnieva, že vzhľadom na to, že proti rozhodnutiu súdneho exekútora nie je možné podať opravný prostriedok, „nie je daná právomoc všeobecného súdu alebo právomoc iného orgánu verejnej moci, na ktorý sa Sťažovateľ môže obrátiť“.

11. Súdnú exekúciu riadi exekučný súd, ktorý má dosah na zákonnosť vykonávanej exekúcie v rozsahu zabezpečujúcom pre oprávneného a povinného uplatnenie rovnakých práv a plnenie len zákonom vyžadovaných povinností (IV. ÚS 306/2007).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na § 32 Exekučného poriadku, podľa ktorého súd je oprávnený požadovať od exekútora vysvetlenia alebo správy o priebehu každej exekučnej veci, ktorá bola exekútorovi pridelená, pričom exekútor je povinný súdu v určenej lehote ich aj poskytnúť. Ak pri výkone exekúcie dochádza k prieťahom alebo porušovaniu povinností ustanovených týmto zákonom, môže súd uložiť exekútorovi vykonanie potrebných opatrení na odstránenie nedostatkov. Nesplnenie povinnosti uloženej súdom je závažným disciplinárnym previnením.

12. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že obsahom pokynu môže byť vykonanie procesného úkonu, ktorý podľa názoru exekučného súdu mal exekútor pri riadnom výkone svojej činnosti vykonať, alebo, naopak, povinnosť upustiť od vykonania (či vykonávania) určitej činnosti, ktorá podľa názoru súdu riadnemu vedeniu exekúcie odporuje (ŠTEVČEK, M., KOTRECOVÁ, A., TOMAŠOVIČ, M., MOLNÁR, P. a kol. *Exekučný poriadok. Komentár*. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018, s. 99 – 101 a 793.).

13. Sťažovateľ neuplatnil ochranu svojich označených práv prostredníctvom účinného právneho prostriedku, ktorý mu poskytuje príslušné ustanovenie Exekučného poriadku, teda v rámci tzv. pokynového konania. Za takejto situácie dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ má v systéme exekučného konania k dispozícii účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv všeobecným súdom oprávneným konať o jeho podnete. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval do prebiehajúceho exekučného konania vo veci sťažovateľa a neprípustne si tak uzurpoval právomoc exekučného súdu.

14. Na základe uvedených skutočností ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu